

TRST - Na liceju Antona Martina Slomška gostili gimnazije kamniške šole Rudolfa Maistra

Prevezeli so jih drugi obrazi Trsta

Z debatnim tekmovanjem se je zaključilo tedensko bivanje dijakin in dijakov Gimnazije in srednje šole Rudolfa Maistra iz Kamnika, ki so s projektom Erasmus+ z zgovornim naslovom Drugi obrazi Trsta od ponedeljka do petka spoznavali življenje Slovencev v Italiji ter drugih prebivalcev z vseh koncev sveta. Gostili so jih vrstniki in profesorji tržaškega Humanističnega in družboslovnega liceja Antona Martina Slomška.

Šoli sta bili sicer že pred tem povezani. Vse se je začelo pred desetimi leti, ko sta se profesorici filozofije obeh šol odločili, da bosta nekoliko drugače spodbudili kritično razmišljanje svojih dijakov. »Želimo vzgojiti aktivne državljane in odgovorne občane,« je na vprašanje, zakaj je spoznavanje sosednjega okolja pomembno, odgovorila Alenka Hladnik, kamniška profesorica filozofije, ki je skupaj s profesorico tržaškega liceja Marijo Kristino Milič duša desetletnega sodelovanja.

Dijake iz Kamnika sta spremljali tudi profesorici Tatjana Cvrtila Ložar in Andreja Sabati Šuster. Tedensko bivanje sta ocenili kot izredno priložnost za spoznavanje drugačnosti. Sam projekt Erasmus+, sta pojasnili, omogoča manj premožnim dijakom in tistim s posebnimi potrebami, da gredo na tedensko bivanje v tujino. Pester program je sicer navdušil vse gimnazijce, ki so prvi dan spoznali slovensko šolstvo v Italiji in prisluhnili profesorici Dani Čandek, ki je inkluzijo pripovedovala skozi oči invalida, ki se vsak dan sooča s pravim »tekom čez ovire«. Gostje so se s »ciceroni« iz petega razreda humanistične smeri liceja Slomšek – pripravila jih je profesorica Nastja Colja – sprehodili po svetoivanskem parku in prisluhnili zgodovini psihiatrije v Trstu ter razvoju omenjenega območja. Oglad parka so zaključili v delavnici socialnega šiviljstva Lister, kjer ustvarjajo izdelke iz odpadnih materialov.

Inkluzijo v Trstu so drugi dan spoznali z obiskom Sklada Mitja Čuk. Kulturne, ustvarjalne in športne dejavnosti jim je predstavila predsednica Sklada Stanka Čuk. S profesorico Martino Bogatec in dijaki četrtega razreda humanistične smeri pa so se odpravili na Prosek in Kontovel ter se spustili do Miramara. Nato so spoznali tržaški »trg svetak«. Na Trgu Libertà je namreč gimnazijce sprejela prostovoljka nevladne organizacije Linea d'ombra in dijakinja Karin Mosetti. O migrantih in balkanski poti so se pogovorili z ustanoviteljema organizacije Lorenzo Fornasir in Gianom Andreo Franchijem.

V sredo so na sprehod po slovenskem Trstu odšli v spremstvu dijakov četrtega

Včerajšnje debatno tekmovanje na liceju Slomšek

razreda družboslovne smeri pod mentorstvom profesorice Marije Kristine Milič. Sledili so predavanju zgodovinarja Štefana Čoka v Narodnem domu v Ulici Filzi, nato pa obiskali Narodno in študijsko knjižnico. Četrtek so uvedli s sprehodom po Joycevem Trstu pod vodstvom četrtega razreda humanistične smeri in profesorice Nastje Colja. »Na večerni evalvaciji so izpostavili obisk redakcije Primorskega dnevnika, saj se v medijskem svetu dobro znajdejo,« so o dopoldanskem obisku našega uredništva povedale profesorice. Prostore so si ogledali z odgovornim urednikom Igorjem Devetakom, potem ko so si z zgodovinarjem Štefanom Čokom privoščili skok v zgodovino na Odseku NŠK.

Kot rečeno se je tedensko bivanje med tržaškimi Slovenci zaključilo s tekmovanjem. Kamniški dijaki so gostiteljem predstavili debatno metodo, pri kateri mentor ponudi dijakom temo. V dveh skupinah, zagovornikov in nasprotnikov, morajo temo razviti. Pri tem trenirajo logiko in komunikacijske veščine. Včerajšnja debata je potekala pod mentorstvom slovenskega filozofa Mihe Andriča. Gimnazijci so zelo dejavni na tem področju, po pouku pa radi oblikujejo oddaje na valovih šolskega Radia Rudi ter druge vsebine pri krožku video ustvarjanja.

»Gostovanje smo oblikovali s skupnimi močmi. Posvetili smo se inkluziji, multikulturnosti in trajnostnemu razvoju skozi življenje manjšine,« je o projektu povedala Miličeva in spomnila, da so dijaki liceja Slomšek že večkrat obiskali kamniško šolo, tudi sama pa je med drugim bila na hospitaciji in šest mesecev poučevala za kamniškimi katedrom.

Valentina Sancin

Matic, Renkov pranečak, na obisku

»Mislim sem, da se mladi zamejci med sabo vedno pogovarjajo slovensko, ugotovil pa sem, da ni tako,« je priznal gimnazijec iz Kamnika Matic Hrbar, pranečak Stanislava Renka, odgovornega urednika Primorskega dnevnika med letoma 1947 in 1974, ki se ga mnogi na Tržaškem dobro spominjajo. Prednika, zagovornika enakopravnosti

Matic Hrbar

slovenskega jezika v težkih povojnih letih, je spoznal preko spominov prababice, Renkove sestre, in drugih sorodnikov, ki so mu opisali življenje v Trstu. Sem je torej prišel pripravljen, je povedal, njegovi vrstniki pa niso pričakovali toliko slovenstva za državno mejo. Matic sicer že sledi zgledu uglednega prednika. Je glavni urednik in glas šolskega Radia Rudi, med počitnicami pa se je že večkrat preizkusil v vlogi novinarja za Slovensko tiskovno agencijo. Takoj je vzljubil novinarski poklic, čeprav bo svojo študijsko pot nadaljeval na področju naravoslovja, ki ga še najbolj navdušuje. (val)

Obisk novih prostorov uredništva Primorskega dnevnika

TRST - Izmenjava dobrih praks Dom za starejše občane Itis obiskali kolegi iz Maribora

Srečanje v veliki dvorani zavoda Itis

Čezmejno sodelovanje v Evropi na področju staranja in dolgotrajne oskrbe je nujno, ker se problematika na tem področju naglo stopnjuje. Učinkovita projektna medsebojna izmenjava dobrih praks je prav gotovo najboljši način za pravočasno obvladovanje problemov staranja, dolgotrajne oskrbe in medgeneracijske solidarnosti. Tega se dobro zaveda upravno vodstvo doma za starejše občane Itis, ki je včeraj

gostilo kolege iz mariborskega Doma starejših občanov Tezno.

Direktorica Itisa Maria Teresa Agosti je poudarila pomen izmenjavanja primerov dobrih praks. Kot je dejala, sta v njihovi veliki dvorani poglede na oskrbo starejših občanov izmenjala domova, ki delata v popolnoma različnem kontekstu. Mariborski dom starejših občanov ponuja storitve v izrecno zelenem okolju, tržaški Itis pa v urbanem okolju, za katerega je značilen tudi visok odstotek starejše populacije. Direktorica tržaškega doma je goste pospremila na različne oddelke, kjer so lahko v živo spoznali življenje tržaških oskrbovancev.

Navdušenje nad njihovim življenjem v centru mesta je izrazila direktorica Doma starejših Tezno v Mariboru Franja Jakob. Kot je dejala, sta jo prijetno presenetila kadrovska organizacija in notranja podoba doma. »V živo je dom še lepši kot na spletnih straneh. Vrt na dvorišču in terasa z zelišči se mi zdita fantastična. Tudi arhitektura poslopa je povedal, da je popolnoma drugačna od tiste, ki smo je vajeni pri nas. Presenetila me je cerkva v domu in vsakodnevni obisk duhovnika, česar mi nimamo. Kapelice sicer obstajajo v naših domovih, predviden pa je le tedenski obisk duhovnika. Duhovna oskrba je za stanovalce izredno pomembna,« je povedala direktorica mariborskega doma, v katerem stanuje 212 stanovalcev, z njih pa skrbi 112 zaposlenih. »To je neprimerljivo s tem, kar smo videli v Trstu, kjer imajo zaposlene tudi fizioterapevte. Za starejše je zelo pomembno, da ohranjajo svoje fizične sposobnosti,« je dodala sogovornica, ki meni, da so razmere, vsaj kar se kadra tiče, v Trstu boljše kot v Mariboru. (sč)

TRST - Massimo Navone novi umetniški vodja gledališča Miela

Podpreti želi sodobno sceno

V »nestalnem« gledališču bo sledil že začrtani poti – Z družbo Ater načrtujejo predstave za socialno ogrožene družine v predmestju

Za sabo ima že več kot sto gledaliških produkcij, sodelovanja z znanimi igralci – od Antonia Albaneseja do Marine Massironi – in desetletno izkušnjo na čelu gledališke šole Civica Scuola di Teatro Paolo Grassi v Milanu, kjer še danes poučuje. Režiser Massimo Navone, znano ime deželnih odrov, je s svojim bogatim življenjepisom včeraj uradno nastopil v vlogi umetniškega vodje »nestalnega« gledališča Miela.

»Z veseljem sprejemam vlogo, ki je v času kulturne krize zelo zahtevna, obenem pa zanimiva. Zdaj, ko je negotovost edina gotovost, ki nas spremlja, se gledališče Miela ponaša s pravim pristopom,« je včeraj na uradnem prevzemu poslov povedal Navone, ki namerava nadaljevati po že začrtani poti. Miela velja namreč za prostor, ki sprejema različne oblike umetnosti, novosti in eksperimentalno odrsko izražanje.

Massimo Navone je že sodeloval z velikimi imeni italijanskega gledališča, med drugim z Dariom Fojem

FOTODAMI@N

»Navone je sodeloval z velikimi imeni italijanskega gledališča, med temi ne gre pozabiti Daria Foja, njegovega mentorja, nato pa sodelavca,« je

novoga umetniškega vodjo predstavil predsednik zadruga Bonawentura, ki gledališče upravlja, Enzo D'Antona. Spomnil je, da ima Miela umetniški

odbor, ki ga bo Navone redno skliceval, »z željo, da znanje novega člana izkoristimo v celoti.«

Novi umetniški vodja želi podpreti nove pristope, sodobne nastope in urbano gledališče. Napovedal je, da se po sestanku z družbo za neprofitne gradnje Ater že dogovarja za nastope v predmestju oz. okoljih, kjer je največ socialno ogroženih prebivalcev. »V Milanu smo s podobno pobudo omogočili ogled predstav številnim gledalcem, ki v življenju niso nikoli stopili v gledališče,« je pojasnil in napovedal predstave aktualnega gledališča, ki povzema kroniko obdobja, v katerem predstava nastaja. Kmalu bodo na primer na oder postavili zgodbo delavcev finske tovarne ladijskih motorjev Wärtsilä v Boljuncu. Napovedal je ponovitve poletne predstave *Pasolini on the road* in niz srečanj o literaturi in novinarstvu Pequod. (val)